

Domstolens dom (stora avdelningen) av den 21 december 2011 (begäran om förhandsavgörande från Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), High Court of Ireland — Förenade kungariket, Irland) — N. S. (C-411/10) mot Secretary of State for the Home Department och M. E. (C-493/10), A. S. M., M. T., K. P., E. H. mot Refugee Applications Commissioner, Minister for Justice, equality and Law Reform

(Förenade målen C-411/10 och C-493/10) ⁽¹⁾

(Unionsrätten — Principer — Grundläggande rättigheter — Genomförande av unionsrätten — Förbud mot omänsklig eller förnedrande behandling — Gemensamt europeiskt asylsystem — Förordning (EG) nr 343/2003 — Begreppet säkert land — Överföring av en asylsökande till den ansvariga medlemsstaten — Skyldighet — Presumtion, som kan motbevisas, om att denna medlemsstat respekterar de grundläggande rättigheterna)

(2012/C 49/13)

Rättegångsspråk: engelska

Hänskjutande domstol

Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), High Court of Ireland — Förenade kungariket, Irland)

Parter i målet vid den nationella domstolen

Klagande: N. S. (C-411/10) M. E., A. S. M., M. T., K. P., E. H. (C-493/10)

Motpart: Secretary of State for the Home Department (C-411/10), Refugee Applications Commissioner, Minister for Justice, Equality and Law Reform (C-93/10)

Ytterligare deltagare i rättegången: International Ltd and the AIRE Centre (Advice on Individual Rights in Europe) (UK) (C-411/10), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) (UK) (C-411/10), Equality and Human Rights Commission (EHRC) (C-411/10), Amnesty International Ltd and the AIRE Centre (Advice on Individual Rights in Europe) (IRL) (C-493/10), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) (IRL) (C-493/10)

Saken

(C-411/10)

Begäran om förhandsavgörande — Court of Appeal (England & Wales) (Förenade kungariket) — Tolkning av artikel 3.1 och 3.2 och av bestämmelserna i kapitel III i rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat (EUT L 50, s. 1) — Tolkning av miniminormerna för mottagande av asylsökande enligt rådets direktiv 2003/9/EG av den 27 januari 2003 om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna (EUT L 31, s. 18), rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om

miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet (EUT L 304, s. 12) och rådets direktiv 2005/85/EG av den 1 december 2005 om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för beviljande eller återkallande av flyktingstatus (EUT L 326, s. 13) — Förfarande för att bestämma vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en asylansökan som getts in av en afghansk medborgare — Risk för kränkning av de grundläggande rättigheterna vid återsändande till den tidigare ansvariga medlemsstaten — Arten och räckvidden av det skydd som ges en asylsökande genom bestämmelserna i stadgan om de grundläggande rättigheterna och i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna

(C-493/10)

Begäran om förhandsavgörande — High Court of Ireland — Tolkning av artiklarna 3.2 och 18 i rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat (EUT L 50, s. 1) — Förfarande för att bestämma vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en asylansökan som getts in av tredjelandsmedborgare (Afghanistan, Iran och Algeriet) — Skyldighet för en medlemsstat att ta ansvar för prövningen av en asylansökan enligt artikel 3.2 i förordning (EG) nr 343/2003 om det föreligger risk för att sökandens grundläggande rättigheter kränks och/eller att de miniminormer som föreskrivs i direktiven 2003/9/EG, 2004/83/EG och 2005/85/EG inte tillämpas av den medlemsstat som är ansvarig enligt de kriterier som föreskrivs i nämnda förordning

Domslut

1. När en medlemsstat fattar ett beslut, med stöd av artikel 3.2 i rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat, att pröva eller inte pröva en asylansökan som medlemsstaten inte har ansvaret för enligt kriterierna i kapitel III i förordningen, så innebär det att medlemsstaten tillämpar unionsrätten såvitt avser artikel 6 FEU och/eller artikel 51 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
2. Unionsrätten utgör hinder för att tillämpa en icke motbevisad presumtion om att den medlemsstat som enligt artikel 3.1 i förordning nr 343/2003 är ansvarig respekterar Europeiska unionens grundläggande rättigheter.

Artikel 4 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska tolkas så, att det ankommer på medlemsstaterna, inbegripet de nationella domstolarna, att inte överföra en asylsökande till den "ansvariga medlemsstaten" i den mening som avses i förordning nr 343/2003, när de inte kan sväva i okunnighet om

att de systembrister vad beträffar asylförfarandet och mottagningsvillkoren för asylsökande som finns i den medlemsstaten utgör allvarliga och klarlagda skäl att anta att den asylsökande löper en verklig risk att utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling i den mening som avses i denna bestämmelse.

Med förbehåll för den möjlighet att själv pröva ansökan som avses i artikel 3.2 i förordning nr 343/2003, innebär det faktum att det är omöjligt att överföra en asylsökande till en annan medlemsstat i Europeiska unionen — när denna stat identifierats som ansvarig medlemsstat enligt kriterierna i kapitel III i samma förordning — att den medlemsstat som skulle ha ombesörjt överföringen blir skyldig att fortsätta prövningen av kriterierna i nämnda kapitel, för att därvid avgöra om det utifrån något av de senare kriterierna är möjligt att fastställa en annan medlemsstat som ansvarig för prövningen av asylansökan.

Det är emellertid viktigt att den medlemsstat där asylsökanden befinner sig ser till att inte förvärta kränkningen av den asylsökandes grundläggande rättigheter genom ett förfarande för fastställelse av den ansvariga medlemsstaten som tar orimligt lång tid. Vid behov ankommer det på medlemsstaten själv att pröva ansökan enligt de villkor som föreskrivs i artikel 3.2 i förordning nr 343/2003.

3. Artiklarna 1, 18 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna föranleder inte något annat svar.
4. Protokoll (nr 30) om Republiken Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i den mån som de ovannämnda frågorna uppkommit beträffande Förenade kungarikets skyldigheter, påverkar inte svaret på den andra till den sjätte frågan i mål C-411/10.

⁽¹⁾ EUT C 274, 9.10.2010.
EUT C 13, 15.1.2011

Domstolens dom (stora avdelningen) av den 21 december 2011 (begäran om förhandsavgörande från Bundesverwaltungsgericht — Tyskland) — Tomasz Ziolkowski (C-424/10), Barbara Szeja, Maria-Magdalena Szeja, Marlon Szeja (C-425/10) mot Land Berlin

(Förenade målen C-424/10 och C-425/10) ⁽¹⁾

(Fri rörlighet för personer — Direktiv 2004/38/GE — Permanent uppehållsrätt — Artikel 16 — Begreppet uppehålla sig lagligt — Vistelse grundad på nationell rätt — Vistelse som fullbordats innan den berörde medborgarens ursprungsstat anslöt sig till unionen)

(2012/C 49/14)

Rättegångsspråk: tyska

Hänskjutande domstol

Bundesverwaltungsgericht

Parter i målet vid den nationella domstolen

Klagande: Tomasz Ziolkowski (C-424/10), Barbara Szeja, Maria-Magdalena Szeja, Marlon Szeja (C-425/10)

Motpart: Land Berlin

Ytterligare deltagare i rättegången: Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht

Saken

Begäran om förhandsavgörande — Bundesverwaltungsgericht — Tolkning av artikel 16.1 första meningen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier (EUT L 158, s. 77) — Unionsmedborgare som sedan mer än fem år lagligt, i enlighet med lagstiftningen i den mottagande medlemsstaten, uppehåller sig i denna medlemsstat men som under denna tid aldrig har uppfyllt villkoren i artikel 7 i direktiv 2004/38/EG — Begreppet "uppehåller sig lagligt" — Vistelse som endast uppgår till fem år om man räknar med den tid under vilken unionsmedborgaren vistats i den mottagande medlemsstaten före hans ursprungsstats anslutning till Europeiska unionen — Fastställande av hur lång den vistelsen ska vara som krävs för erhållande av permanent uppehållstillstånd

Domslut

1. Artikel 16.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG ska tolkas så, att en unionsmedborgare som uppehållit sig i mer än fem år i den mottagande medlemsstaten enbart med stöd av denna stats nationella rätt inte kan anses ha förvärvat en permanent uppehållsrätt enligt denna bestämmelse då vederbörande, under sin vistelse, inte uppfyllde villkoren i artikel 7.1 i samma direktiv.
2. Den tid som en tredjelandsmedborgare uppehållit sig i en medlemsstat innan detta tredjeland anslöt sig till unionen ska, i avsaknad av specifika bestämmelser i anslutningsakten, beaktas med avseende på förvärv av en permanent uppehållsrätt enligt artikel 16.1 i direktiv 2004/38, förutsatt att vistelsen skett i enlighet med de villkor som föreskrivs i artikel 7.1 i direktivet.

⁽¹⁾ EUT C 301, 6.11.2010.